

سفر در اعماق زمین

سنگ‌های قیمتی ایران را بشناسیم

• نرگس جاجرودی

فقط برخی از کشورهای دنیا معدن سنگ‌های قیمتی دارند و هیجان‌انگیز است که بدانیم کشور ما ایران با معدن‌های زیاد سنگ‌های قیمتی، جزو این کشورهاست. احتمالاً نام خیلی از این سنگ‌های زیبا و خیره‌کننده را شنیده‌اید. پس بیایید بیش‌تر با ثروت کشورمان آشنا شویم. جالب این‌که بسیاری از این معدن‌های باارزش در استان زیبای سیستان و بلوچستان قرار دارد، اما باید یادمان باشد استخراج و بهره‌برداری از این ثروت خدا داد، باید درست باشد. چون استخراج سنگ‌های قیمتی از معدن ممکن است به محیط‌زیست، حیوانات یا درختان آسیب بزند. پس باید در استفاده از نعمت‌های زمین مراقب فرزندان دیگر مادرمان، زمین هم باشیم.

طلای درخشان ایران

بیش‌ترین استخراج سنگ‌های قیمتی در ایران از معدن طلاست. این سنگ در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، کردستان، کرمان، خراسان رضوی و جنوبی، اصفهان، یزد، مرکزی، قم و همدان، ارغش نیشابور، سقز، طرقله مشهد و سیستان و بلوچستان یافت می‌شود. در ایران حدود ۱۵ معدن طلا وجود دارد.

زمره، سبزی جنگل در دل خاک

قرمز، نارنجی، قهوه‌ای و سبز رنگ‌های زمره است. اما باارزش‌ترین نوع زمره، رنگ سبز تیره دارد. معروف‌ترین معدن زمره ایران در باغ برج کرمان است و در شهرهای کردستان، تکاب، شاهین‌دژ و زاهدان یافت می‌شود. به این سنگ، سنگ شادی هم می‌گویند.

عقیق دلربا

دانه‌های ریز و رنگ روشن از ویژگی‌های آن است. عقیق، شیشه‌ای و مات است و در میان جواهرها در درجه‌ی دوم شهرت قرار دارد. بهترین آن سرخ، زرد و سفید رنگ است، اما نوعی از آن که بسیار براق است، دلربا نامیده می‌شود. نیمه شمالی و مرکز ایران سرشار از سنگ عقیق است که مهم‌ترین آن‌ها در خراسان رضوی و جنوبی، قم، اصفهان و آذربایجان شرقی قرار گرفته است.

فیروزه آبی دریا در دل خاک

سنگی پر کاربرد که به دو شکل فیروزه عجمی و فیروزه شجری و در رنگ‌های آبی و زرد کم‌رنگ یافت می‌شود. هر چه قدر فیروزه صاف‌تر و بزرگ‌تر باشد، ارزش آن بیش‌تر است... مهم‌ترین معدن فیروزه ایران در نیشابور قرار گرفته است.

یاقوت سرخ

دومین سنگ سخت قیمتی است که نوع سرخ آن معروف به خون کبوتر، مشهورترین آن است... مهم‌ترین معدن یاقوت ایران در استان همدان قرار دارد.

زیر کن نگینی درخشان

با احتیاط به زیر کن نگاه کنید، چون درخشش آن شما را خیره می‌کند. این سنگ قدرت عجیبی در شکست و پراکندگی نور دارد. در این سنگ اورانیوم وجود دارد و در بندرعباس و سیستان و بلوچستان یافت می‌شود.

مالاکیت، دایره‌های زیبا

برجسته‌ترین ویژگی فیزیکی مالاکیت، رنگ سبز و طرح‌های متنوع آن است که از سبز روشن تا سبز بسیار تیره که تقریباً شبیه سیاه است، دیده می‌شود. معدن مالاکیت اطراف زاهدان است و طرح‌های حلزونی شکل و مارپیچ این سنگ بسیار زیباست.

مروارید، گنج دریا

مرواریدهای خلیج فارس از باارزش‌ترین مرواریدهای دنیاست. وقتی داخل صدف برخی از نرم‌تنان دوکفه‌ای در اعماق آب‌ها جسمی خارجی مثل دانه‌ی شن وارد می‌شود، صدف ماده‌ای سفید رنگ و درخشان به دور آن می‌تند که به مرور زمان تبدیل به مرواریدی زیبا می‌شود.

یشم، جواهر و دارو

سنگی سبز رنگ با رگه‌های صورتی زرد و بنفش که آن را از سنگ‌های سبز دیگر متمایز می‌کند. شهرت سنگ یشم در ایران به دلیل خواص درمانی آن است. معادن سنگ یشم را می‌توانید در مناطق مرکزی ایران پیدا کنید.

